

der blevet udgivet omtrent 62 Mill. Kr. til offentlige Arbejder, altsaa mellem 12 og 12½ Mill. Kr. om Aaret, medens Indtægten af Jernbanerne er sunken fra omtrent 5 Mill. til 2½ Mill. Kr., saaledes at vi i det sidste Aar have haft lidt over 1 pCt. i Rente af den Kapital, der nominelt opføres som indestaaende i Statsbanerne. Samtidig er Statsgælden vokset med 8 Mill. Kr., hvortil kommer det nye Laan paa 12 Mill. Kr., som er gaaet ind i Statskassen efter den 1ste April; altsaa Statsgælden i det hele er vokset med 20 Mill. Kr. Det kan gaa, saa længe vi have Penge nok, men det kan ikke fortsættes alt for længe, naar Pengene begynde at slippe op. Nu er det umiskendeligt, at der er en vaagnende Følelse omkring i Landet af det urimelige i at blive ved at bygge Baner paa de Vilkaar, at man intet Udbytte faar af dem. Der er aabenbart nu en Erkendelse af, at det vil være rimeligt, at vi sørge for at faa noget større Indtægter af vore Statsbaner. Men heller ikke dette bliver saa særdeles let. Naar vi en Gang ere komne ned med Taksterne, er det ingen let Sag at faa dem op. Der blev nævnt ved 1ste Behandling af Finansloven af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen), at man kunde sætte Taksterne op for de længere Rejser. Men det er jo kun en forholdsvis mindre Del af Indtægterne, der hidrøre fra saadanne Rejser, og Halvdelen af den samlede Indtægt kommer fra Godsbefordringen. Jeg tvivler om, at der kan skaffes nogen betydelig Indtægtsforøgelse, medmindre man forhøjer baade Godstaksterne og Persontaksterne, om ikke meget, saa dog helt igennem. Men jeg frygter for, at det er noget, som Folk ville blive meget misfornøjede med, og ikke helt uden Grund; thi naar man først er vant til og har indrettet sig paa en billigere Betaling til det offentlige, er det visselig ikke behageligt at skulle nødsages til at betale mere. Jeg er saaledes ikke sikker paa, at disse forskellige Veje, som have været antydede, ville vise sig at være meget let fremkommelige. Det forhindrer naturligvis ikke, at jeg er af samme Mening som alle andre, der have talt om den Ting, nemlig at 2—3 Mill. Kr. kunne vi saamænd nok afse, naar det skal være, idet vi sige til os selv, at hvis det skulde komme til at knibe, maa vi se at finde ny Indtægtskilder og maa se at spare saa meget, vi kunne. Det forekommer mig da heller ikke, at der fra anden Side er fremført væsentlige Betæneligheder. Ogsaa den ærede Finansminister nævnte et Beløb,

saavidt jeg forstod ham ret, af noget over 2 Mill. Kr. som det, han uden stor Betænelighed vilde mene, at Statskassen kunde afse. Naar den ærede Finansminister tillige omtalte de andre Smaalove, som Kommissionen har affattet, og paapegede, at de yderligere vilde medføre en betydelig Indtægtsnedgang, skal jeg gøre opmærksom paa, at disse Lovforslag jo ikke ere indbragte her i Tinget. De angive Ønsker om, hvad man vilde anse det for behageligt at faa gennemført, saafremt Statskassens Tilstand tillader det, men det har ikke været Tanken at ville bringe disse Forslag frem under alle Omstændigheder, ligesom de heller ikke nu ere blevne indbragte her i Tinget.

Jeg kunde have Lyst til, inden jeg slutter, at tilføje et Par Ord om den ærede Finansministers og Ministeriets Stilling i det hele til disse Forslag. Jeg kan gøre det temmelig kort, fordi jeg i det væsentlige kan slutte mig til de Udtalelser, som ere fremførte af det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius). Jeg ser paa Ministeriets Holdning væsentlig ligesom han. Den ærede Finansministers Udtalelser forleden Dag bleve fulgte med meget stor Opmærksomhed af Tinget; selvfølgelig, thi man fik ved denne Lejlighed for første Gang en Udtalelse af Regeringen om dens Stilling til disse Spørgsmaal, som jo — det er klart for alle og var det allerede, inden Rigsdagen traadte sammen — ville komme til at indtage en saare fremtrædende Plads i vore Forhandlinger. Men den ærede Ministers Udtalelse var i alt Fald for mig en Skuffelse. Jeg blev ikke klog paa, hvad det egentlig er, som den ærede Minister og dette Ministerium ville. Det forekom mig, at jeg hørte ligesom to forskellige Personer tale. Den ene var Professoren Scharling, den anden Ministeren af samme Navn. Hvad Professoren mener, er jeg ganske paa det rene med; han synes ikke om disse Forslag, han mener det samme, som han mente ogsaa som Folketingsmand. Derimod hvad Ministeren mener, og hvad Ministeren til sidst vil gøre, det blev jeg ikke klog paa. Denne Uklarhed eller Tilbageholdenhed er saa meget besynderligere, som det jo maa være utvivlsomt, ogsaa for Regeringen, at denne Sag fra Befolkningens Side følges med en stadig stigende Utaalmodighed, og tillige, at den Tid, der er levnet os til om muligt at bringe et Resultat ud deraf i indeværende Samling, er saa kort. Det er nu allerede 4 Aar siden, at Forhandlingerne om disse Skattelove begyndte. For-